

Нецифровото преобразуване на образованието

Лина Йорданова, Антоанета Йорданова, Марин Йорданов

The non-digital transformation of education

Lina Yordanova, Antoaneta Yordanova, Marin Yordanov

Abstract:

This article aims to answer some questions hoping to give a worthy place to our spiritual traditions, Bulgarian and European. The main question is "What are we missing out on in artificial intelligence?"

Few people think to what extent we are sure of this new idea and whether it creates favorable conditions for the spiritual and energetic growth of the next generation. Let's take a few rays from the Solar Pedagogy of the teacher Petar Dunov and a palette of colorful vibrations from Steiner's pedagogy to evaluate both the artificial intelligence itself and the real necessity for a digital transformation of education. To preserve the humane essence of pedagogy, the development of natural and emotional intelligence, and achieve the forgotten goal of education, namely the development of the spiritual nature of human being.

Keywords: artificial intelligence, Solar pedagogy, Waldorf pedagogy

For contacts: prof. Lina Yordanova, PhD, Trakia University, lina.yordanova@trakia-uni.bg

ВЪВЕДЕНИЕ

Развитието на информационните технологии се осъществява с динамика, която поражда много въпроси, свързани с прилагането на класическите педагогически методи и подходи в новата образователна среда. Обсъждаме цифровизацията на образованието с големи очаквания, но има опасност да забравим основната задача на педагогиката, да подпомага всяка човешка личност да се развива успешно физически и духовно в процеса на приспособяването си към средата на живот – природа, общество, общност, семейство ... Или има нужда от нецифрово преобразуване на образованието.

Настоящата статия разглежда цифровизацията на образованието на фона на сложното наше съвремие, което все още не е отдало полагаемото внимание на Слънчевата и Валдорфовата педагогики. Смятаме, че нямаме обективна оценка на самия Изкуствен интелект (ИИ) като наука и като продукт от гледна точка на човеколюбие и духовност. Не сме сигурни в тази почти нова идея и дали тя създава благоприятни условия за духовното и енергийно израстване на следващото поколение. Може би, то се нуждае единствено от нецифрово преобразуване.

ИЗЛОЖЕНИЕ

Обучението в нашето сложно съвремие

Д-р Елизабет Блекбърн, носителка на Нобелова награда по биология препоръчва нещата от живота, особено новите и неочаквани, да се приемат като предизвикателство, за да се запазят достатъчно дълги теломерите на ДНК на човека (Блекбърн, Е., Е. Епъл, 2018). На облачето от думи от анкета на 547

classdojo, QR кодовете, ... и обикновени табла за класиране в клас, правилата, и тестовете, написани на лист.

Обучението в майсторство, проблемното обучение и проектно – базираното обучение, обърнатата класна стая си намериха нови среди за осъществяване.

Основни педагогически теории (Пиаже, Джон Дюи, Блум, ...) – очакват своето прераждане чрез най-новите информационни технологии за обучение.

Слънчевата педагогика на учителя Петър Дънов, както и Валдорфовата педагогика на Рудолф Щайнер все още не се прилагат масово в българските и европейските училища.

3. Личностното развитие на младите

Розмари Де Мео създаде Училище по родолюбие и български език „Зарана“, където борбата за чистотата на българския език и българската душа е представена по удивителен начин. (Де Мео, Р., 2020)

Любов Миронова успешно развива Озарената педагогика, Училище за родители и добродетели. Предложи човеколюбив модел за обучение, в който ИТ не са на преден план, но решава успешно проблемите с неврологичното здраве на децата и подрастващите. (Миронова, 2014)

„Изкуството да живееш“ организира курсове за деца, подрастващи и младежи за личностно развитие, здраве и щастие. Академията на М. Норбеков помага на деца и възрастни да открият себе си, да осмислят живота си и да се научат да управляват тялото и здравето си.

Русенският университет за втори път провежда ННПК по ДТО и идейно обединява общността за цифровото преобразуване на образованието.

Нецифровите задачи на обучението

Опазване на българския език

Разгледайте тези думи, моля! В коя група има повече човещина, любов, сърдечност? И коя е по-близка за българското ни ДНК?

► Комуникация	► Общуване
► Иновация	► Новост
► Интеракция	► Взаимодействие
► Интерактивен	► Взаимодействащ
► Мениджмънт	► Управление
► Стартирам	► Започвам
► Лидерство	► Водачество
► Компетенция	► Вещина, способност
► Геймификация	► Игровизация
► Уникален	► Неповторим, единствен

В Р България няма езикова полиция, както и органи, които да са приели присърце задачата да следят за чистотата на българския език навсякъде – училище, ефир, публични места. В това число влиза и преводът на софтуер на български език. Не може да се разчита на МОН, което се доказва с присъствието на чуждици в учебните програми по отделните дисциплини и съответните

учебници. В началото на годината от МОН поискаха всяко училище да направи „Екшън план“ за 15.09 вместо План за действие/честване итн.

Да не забравяме, че Педагогиката е детеръководство!

Съвременното образование прилага Интернет на нещата, сензори и мрежи, а не е съобразено с Човека - сложно същество, с милиарди клетки, системи и много тела, видими и невидими. Но не отчита, че човекът е биоелектрически източник с вродени дадености – психологически темпераменти, енергийни типове, които Аюрведа нарича доши и ги прилага много успешно. Успех в обучението се постига след съобразяването с различните видове познавателни способности.

Съществуват много системи, които работят с детето, подрастващия, с човека, прилагайки различни разбирания от познатите ни.

Опазване и широко прилагане на българските постижения и традиции в педагогиката.

Наръч лъчи от Слънчевата педагогика (СП) на учителя Петър Дънов

Слънчевата педагогика е система, която работи за възстановяването на първичните връзки на човека със силите на живата и разумна природа. Нейните принципи са –Любов, Мъдрост и Истина, а методите са: на светлината, на топлината и на силата. Целта на слънчевата педагогика е да внесе светлина в ума, топлина в сърцето и сила на волята. (Славов, С., 2011)

Основните постулати са: Човекът съдържа в себе си всички възможности на един разумен живот, живот на Любовта, живот в Истината. Разумно е това, което носи светлината. „РА“ е светлината. „Ом“ означава благородните качества на природата, които са достояние на човешката душа. Опорни точки са 1. Ум и мисли, 2. Сърце и чувства, 3. Воля и постъпки.

Тези проявления на човешката същност – ум, сърце и воля могат да бъдат изобразени като лъчи, движещи се в различни направления. Идеалът, към който се стреми СП е равноностранен триъгълник. Степента на развитие на съответната страна на човека ще се отрази на вида на триъгълника. Затова трябва да има хармония между мислите, постъпките и чувствата. Лъчи на слънчевата педагогика са: дух, душа и тяло; ум, сърце и воля; мисли, чувства и действия; живот, знание и свобода.

В училищата, които прилагат СП също се използват ИТ, но премерено и целенасочено. Учителите работят и с мисловни форми. Така те въздействат на децата първо енергийно и после прибъгват до други педагогически методи и подходи. Истинският педагог трябва да обича, да знае и да бъде свободен. Това се отнася и за родителя. Детето има нужда от обич, знание и свобода. Обучението да не носи напрежение. (Славов, С., 2020)

Опазване и широко прилагане на европейските традиции в педагогиката.

Палитра цветни вибрации от педагогиката на Щайнер - Валдорфовата педагогика

“Нашето най-голямо усилие трябва да бъде да се развиват свободни човешки същества, които да бъдат способни сами да придават цел и посока на живота си. Нуждата от въображение, усещането за истина и чувството за отговорност – тези три сили са самият нерв на образованието.“ (Щайнер, Р., 2024)

Валдорфовата педагогика учи да възприемем детето с уважение, да го възпитаваме с любов, да му дадем свобода, да се развиват всички негови дадености: тялото, умът и духът.

Основните принципи във Валдорфовата педагогика са разделени според възрастта на детето, обособяват се три отделни възрастови групи: 0-7, 7-14, 14-21 и включват внимание към 12-те сетива; конституционни типове; темпераменти, четирите тела – физическо, етерно, астрално и Аз; мисъл, чувства, воля; дух, душа, тяло.

Внимателният поглед ще намери съвпадения със Слънчевата педагогика.

Оценката на ИИ

Различните видове експертни системи, произвеждащият ИИ с Големите езикови модели, с машинно самообучение до невронните мрежи с изчислителен модел за обработка на информация, подобен на биоелектричните мрежи на мозъка на човека и животните – всичко това е плод на гения на човека. Създаден е ИИ, който може да греши, да халюцинира, но и да допринесе полза.

Оценката на ИИ според СП и Валдорфовата педагогика заключава, че ИИ няма тяло, дух, душа; не е изграден от основните 5 елемента, както всичко в микро и макрокосмоса; няма инстинкт за самосъхранение; няма енергия, енергозависим е, но зависи от своя създател – човека. Той е само един лъч.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

За да оцелеят хората в дългосрочен план, трябва да се подготвят за сблъсък с неистината, с халюцинациите на ИИ, с морала на създателите на ИИ, с породените нерешени затруднения. Както и с нарушаването на основния закон на природата: Каквото горе, такова и долу.

Очертава се необходимост от Стратегия, съвместна работа, единение при цифровото преобразуване на съвременното образование. Широко обсъждане на приложението и развитието на ИИ в обществото и образованието ще предотврати отрицателните последици. Провеждането на действителни педагогически експерименти за установяване на модели за използване на ИИ в обучението би подпомогнало създаването на стандарти, критерии и методики.

Както и да се развие ИИ, ние носим отговорност за запазване на хуманната същност на педагогиката, за развитието на естествения и емоционален интелект и за постигане на позабравената цел на обучението, а именно развиване на духовната същност на човека. Здрав дух в здраво тяло.

ЛИТЕРАТУРА

1. Блекбърн Е., Елиса Епъл, 2018, Ефектът на теломерите, изд. Гнездото-превод, ISBN: 978-619-7316-26-1
2. Кан, С., 2021, Училището на света, изд. Изток-запад – превод, ISBN: 978-619-01-0839-9
3. Де Мео, Р., 2020, Стопанката на господ, Наричане ЕООД, ISBN: 978-619-90775-0-4
4. Миронова, Л., 2014, Устойчив модел за образование и хармония с децата, PPTL, ISBN: 978-619-1800353

5. Славов, С., 2011, Петър Дънов, Слънчева педагогика, изд. Бяло братство, ISBN: 978-954-744-303-7

6. Славов, С., Славова, С., 2020, Слънчева педагогика, изд. Бяло братство, ISBN: 978-954-744-378-5

7. Щайнер, Р., 2024, Педагогическата практика, изд. Даскалов, ISBN:978-954-495-122-1